

Jaarverslag 2010

In dit jaarverslag staan de belangrijkste ontwikkelingen binnen de afdeling Oost-Achterhoek van het IVN in het jaar 2010 beschreven.

Uitvoering meerjarenplan 2007-2010

In voornoemd meerjarenplan staat dat het bestuur jaarlijks in het jaarverslag verantwoording aflegt over de uitvoering van dit '7-puntenplan'. Onderstaand gaan we per punt in op wat er ter uitvoering van het meerjarenplan in 2010 is gebeurd. In de 'blokken' staat *cursief* de tekst uit het jaarplan opgenomen.

Activiteiten Winterswijk

1. *Er worden met ingang van 2007 structureel activiteiten (wandelingen) ondernomen in Winterswijk. Vervolgens dient een en ander bekend te worden gemaakt en dient er een campagne te komen teneinde én de wandelingen én het IVN bij 'de bevolking' onder de aandacht te brengen. Er kan na verloop van tijd eventueel een werkgroep Winterswijk worden opgericht, maar initiatieven dienen altijd vanuit het Winterswijkse zelf te ontstaan.*

In de ledenvergadering van 2010 is formeel het besluit genomen om Winterswijk onder onze afdeling te laten vallen. Dit besluit is door het IVN District Gelderland goedgekeurd.

Ook in 2010 zijn er fiets- en wandelactiviteiten in en rondom Winterswijk georganiseerd. Bestuurlijk is er ook overleg geweest met het KNNV om te bekijken waarin we elkaar kunnen versterken.

Publiciteit

2. *De publiciteit dient qua intensiteit en qua middelen te worden uitgebreid, om te beginnen met een website. Hiertoe wordt een werkgroep website in het leven geroepen. Per werkgroep wordt bekeken of en hoe meer bekendheid aan hun werk kan worden gegeven. Er wordt een bestuurslid PR speciaal met dit onderdeel belast. Deze onderhoudt extra contact met de werkgroep website.*

Publiciteit/communicatie is een vast punt op de diverse agenda's. Het PR-bestuurslid is volop aan het werk. We zijn veelvuldig in de media te vinden. En de website is natuurlijk een niet weg te denken medium. Ook is er gewerkt aan een nieuwe lay-out van de Gentiaan.

Kwaliteitsverbetering

3. *In overleg en gefaseerd wordt in de loop van de tijd vanuit het bestuur gericht bekeken of er wat betreft effectiviteit en kwaliteit van de diverse activiteiten nog verbeteringen mogelijk zijn.*

Dit gebeurt. Daar waar nodig gaat de voorzitter namens het bestuur met de betreffende werkgroepcoördinator in gesprek. Maar de werkgroep vleermuizen

heeft bijvoorbeeld zelf initiatief genomen om de eigen kennis verder uit te breiden.

Werkgroep cursussen

4. Een werkgroep cursussen in het leven roepen die allereerst in 2009 (of eventueel 2010 wanneer in de buurt in 2009 een gidsencursus wordt gestart) weer een gidsencursus met dezelfde opzet als de huidige van start laat gaan. Deze richt zich met name op (cursisten uit) Winterswijk. Daarnaast kan deze werkgroep meer aantrekkelijke cursussen aanbieden over bijvoorbeeld: bomen, vlinders, paddenstoelen, vogels, vleermuizen, e.d.

In 2010 is nieuw leven geblazen in de werkgroep korte cursussen, die naast de werkgroep gidsencursus aan het werk is gegaan. De start van een korte cursus in het najaar bleek toch iets lastiger dan vooraf gepland. In 2011 gaan we door met de organisatie daarvan.

Beperkte uitbreiding doelgroepen

5. Er is op dit moment niet direct aanleiding om ons méér op andere doelgroepen te richten dan we nu doen. Meer aanvullend educatieaanbod op scholen ligt bijvoorbeeld niet voor de hand. De werkgroep Jeugd tikkert al voldoende aan de weg en kan zijn activiteiten uitbreiden. De toerist toevoegen als doelgroep is overwogen. De statuten spreken over 'bevolking'. Dat is de toerist op zich niet. De toerist is ook een erg willekeurige groep waar je niet iets mee kan opbouwen. Kortom: gerichte benadering van deze groep doen we niet, maar folders op bepaalde campings uitdelen kan natuurlijk wel, zolang het maar deel uit maakt van de bestaande activiteiten. Spontane ontwikkelingen gaan we –evenals bij scholen- niet uit de weg. Senioren is ook zo'n doelgroep: niet gericht, maar met de bestaande middelen kan wel.

Het benaderen van campings met folders is in gang gezet. De jeugdwerkgroep heeft in 2008 richting scholen activiteiten ondernomen waarvan nog steeds de vruchten worden geplukt.

Beleidsbeïnvloeding

6. Het enige punt uit onze statuten waar we significant minder aandacht aan schenken is de doelstelling onder c: het benaderen van de plaatselijke politiek e.a. Nu reageren we ad hoc als we benaderd worden of wanneer iets ons passeert (N18 bijvoorbeeld), maar gerichte studie is er niet. Besloten is inmiddels de vicevoorzitter met deze activiteit te belasten.

Is een vast punt op de agenda van de diverse vergaderingen. De 'Nacht van de nacht' tegen lichtverontreiniging kreeg dit jaar vorm door een wandeling in het donkere buitengebied van Neede in aanwezigheid van de wethouder en enkele raadsleden van Berkelland. Mogelijk gaan we dat komend jaar in Oost Gelre organiseren. We leverden een bijdrage aan de inspraak over de N18. We doen mee met de oprichting van de Stichting Marke Mallem die het gebied rond de oude Berkeltak, nabij de Kruidenhof, wil gaan beheren. En via de beide gebiedscommissies waren we bij het beleid voor de buitengebieden van de gemeenten Oost Gelre en Berkelland betrokken. We denken mee in de ontwikkeling van de koeientuin bij boerderij Bomers in Zwolle.

Netwerk

7. Wanneer we meer invloed willen hebben op natuur- en milieubeleid dan zal er ook –nog meer dan nu- een gericht netwerk moeten worden opgebouwd. Om te beginnen via de achterban van de 'groene afvaardiging' in de gebiedscommissie. Maar ook de Vereniging Agrarisch Natuur Beheer, het Staring Instituut, de gemeente, de provincie etc. zijn partners waarmee wij gezamenlijk doelen kunnen bereiken. Ook gaan we mogelijk samenwerkingsverbanden aan, bijvoorbeeld met de Berkelschippers en Stichting De Kruidentuin.

Met de genoemde partners is overleg gevoerd. Onder andere via onze gebiedscommissieactiviteiten breidt ons netwerk steeds verder uit.

Bestuurssamenstelling

De samenstelling van het bestuur was in het beschreven jaar als volgt:

Piet Schadee	Voorzitter
Tel.: 0545-475341	e-mail: p.schadee2@chello.nl
Jacqueline Borgers-Collou	Vice-voorzitter
Tel.: 0545-479997	e-mail: jborgers-collou@hetnet.nl
Gertrude Bomer	Secretaris
Tel.: 0545-472457	e-mail: gertrudebomer@chello.nl
Henriëtte ter Braak	Penningmeester
Tel. 0544-373277	e-mail: hterbraakvdk@planet.nl
André Hendriks	Public Relations
Tel. 0544-352043	e-mail: hendriks.wopereis@hotmail.com
Jan Dirk Focker	Lid
Tel.: 0544-468363	e-mail: focker@planet.nl
Nel de Haas	Lid
Tel.: 0545-472373	e-mail: nelh@xs4all.nl

Nieuwjaarsreceptie op 10 januari

De nieuwjaarsreceptie werd, ondanks het winterweer, door heel wat mensen bezocht. Het Natuurhûs te Neede zat weer lekker vol en het werd een heel genoeglijke bijeenkomst. Jan Ticheloven van de gebiedscommissie Oost Gelre was aanwezig en vertelde over zijn werk voor die gebiedscommissie, waarin ook twee leden van onze IVN-afdeling vertegenwoordigd zijn. In de pauze verkochten de jeugdleden lootjes. De bijbehorende prijzen, die gemaakt werden door de leden van de jeugdgroep, waren weer een groot succes.

Algemene Leden Vergadering op 17 maart

Op 17 maart 2010 kwam de Algemene Leden Vergadering bijeen waarbij 16 leden aanwezig waren. Vóór de pauze passeerden de gebruikelijke onderwerpen de revue. Jan Dirk Focker legde zijn functie als secretaris neer, Gertrude Bomer van der Mheen nam de secretariaatsportefeuille over en Jacqueline Borgers-Collou is als nieuw bestuurslid benoemd tot vice-voorzitter.

De naam van onze IVN-afdeling is gewijzigd in IVN GEN tot IVN Oost-Achterhoek.

Na de pauze vertelde Dirk van den Brink van Staatsbosbeheer aan de hand van een powerpointpresentatie over bosbeheer in het algemeen en Staatsbosbeheer in het bijzonder.

Vrijwilliger van het jaar

Voor de zevende keer werd er tijdens de nieuwjaarsreceptie een vrijwilliger van het jaar in het zonnetje gezet.

Marja Hoffmann, de eindredacteur van de Gentiaan, werd uitgeroepen tot vrijwilliger van het jaar 2009. De bijbehorende prijs werd haar uitgereikt tijdens de redactievergadering van de Gentiaan op 4 januari 2010.

Maatschappelijke stage

Gedurende het jaar 2010 hebben we één stagair gehad die zijn maatschappelijke stage bij onze IVN-afdeling heeft gedaan. Wij zien wel mogelijkheden om

een stageplek aan te bieden voor de maatschappelijke stage, met name bij het Landschapsbeheer en de jeugdactiviteiten.

Gebiedscommissies Berkelland en Oost Gelre

In een gebiedscommissie slaan afgevaardigden van diverse agrarische geledingen, kleine kernen, natuur en recreatie de handen ineen.

In Berkelland zit namens de natuur, en dus ook namens ons, Gerrit Ordelman in de commissie. Na de start in 2006 heeft de gebiedscommissie Berkelland grote vorderingen gemaakt. Er werd voor 1,9 miljoen subsidie binnengehaald voor projecten die inmiddels worden uitgevoerd.

In Oost Gelre zitten wij zelf in de gebiedscommissie. Er is een compacte commissie ingesteld waarvan onze bestuurslid Jan Dirk Focker onafhankelijk interim-voorzitter is geworden. Johnny Janssen is nu de natuurafgevaardigde namens het IVN en Henriëtte ter Braak, onze penningmeester, is zijn plaatsvervanger. Er is een ruimtelijke visie vastgesteld. Er is een website (www.gebiedscommissieoostgelre.nl) en er is een eigen pagina in de lokale krant. In 2010 is ook een meerjarenprogramma vastgesteld.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam op 19-1, 23-3, 1-6, 24-8 en 9-11 (= 5x) bijeen.

Vergaderingen bestuur en coördinatoren

De gezamenlijke vergaderingen met de werkgroepcoördinatoren vonden plaats op 16-2, 13-4, 15-6, 7-9 en 23-11 (= 5x).

De activiteiten van de werkgroepen in 2010 worden onderstaand in beeld gebracht.

Werkgroep Wandelingen (en fietsexcursies)

De werkgroep Wandelingen bestond in het verslagjaar uit: Ruud v.d. Boom (coördinator), Piet Schadee, Frans Baks, Els Van Dijk, Johnny Janssen, Hetty Voerman en André Hendriks.

Niet onvermeld mag blijven dat de koffie steeds op uitstekende wijze werd verzorgd door Annie Venderbosch.

De wandelexcursies voerden naar de volgende plekken:

17 januari	Wolinkbos, Haarlo.	30	deelnemers
21 februari	't Woold/'t Stotelder, Winterswijk.	36	''
21 maart	Leemputten, Zwolle.	38	''
18 april	Landgoed 'De Heugte', Meddo (Winterswijk).	26	''
16 mei	Needse natuurmonumenten.	35	''
20 juni	Steengroeve/Willinks Weust, Winterswijk.	103	''
18 juli	Waterwingebied Eibergen.	26	''
15 augustus	De noordrand van Groenlo.	60	''
19 september	Stadsnatuur in Lichtenvoorde.	4	''
17 oktober	Slingebos, Eibergen.	43	''
21 november	Teeselinkven, Rietmolen.	83	''
19 december	Vredensebaan, Rekken.	13	''

De volgende fietsexcursies zijn door de werkgroep georganiseerd:

25 april	Lichtenvoorde en omstreken	30 deelnemers
23 mei	Het buitengebied van Winterswijk	32 „
25 juli	Eibergen en omstreken	19 „
22 augustus	Neede en omstreken	18 deelnemers
26 september	Groenlo en omgeving	60 „

Alle wandelingen en fietstochten zijn in goede harmonie verlopen. De deelnemers waren enthousiast. In 2010 is de werkgroep ermee begonnen de mensen erop te attenderen dat ze elke maand per mail op de hoogte gehouden kunnen worden van de wandeling en fietstocht van die maand. Inmiddels maken hier al meer dan 100 mensen gebruik van. De werkgroep heeft afscheid genomen van Annie Venderbosch die jarenlang de koffie/thee/limonade verzorgde halverwege de wandeling. Gelukkig is er ook een opvolgster gevonden in de persoon van Linie Wolters uit Lichtenvoorde.

Aan alle gidsen die een wandeling of fietstocht begeleiden is gevraagd hiervan een verslagje te maken voor de website, indien mogelijk met foto's. Hieraan wordt goed gevolg gegeven! Hartelijk dank daarvoor.

Tot slot een woord van dank aan alle gidsen voor de door hen ingebrachte kennis en het niet aflatende enthousiasme tijdens het voorwandelen en -fietsen en tijdens de excursies zelf.

Ruud van den Boom

Werkgroep Gentiaan

Deze werkgroep verzorgt ons afdelingsblad De Gentiaan, dat vier keer per jaar verschijnt. Zo wordt iedereen op de hoogte gehouden van wat er binnen de afdeling Oost-Achterhoek gebeurt.

Natuurlijk zijn er de bijdragen van de werkgroepen en het bestuur. Daarnaast zijn er de door de redactieleden geschreven vaste rubrieken, zoals 'Kijk eens naar', 'De natuur in met...', 'Kees vertelt' en 'Een rondje Geluk'. Onder de kop 'Natuurmomenten' kunnen leden hun kleine natuurervaringen wereldkundig maken. Ook de jeugd wordt niet vergeten en de jeugdgroep levert ook een welkome verfrissende bijdrage. De laatste pagina, maar niet de minste, is altijd de Wandelingenagenda, waarin naast onze eigen wandelingen ook de wandelingen en excursies van omliggende afdelingen en het KNNV worden opgenomen.

De redactie streeft er naar de Gentiaan te vullen met bijdragen van eigen redactie en leden.

In 2010 bestond de redactie uit: Jos Kleine Punte, Kees de Rooij, Paula Bouma, Roelien Berloth, Marja Hoffmann en Peter Polter. Roelien nam in het tweede kwartaal afscheid, Peter kwam in januari bij de redactie.

De redactie vergaderde vijf keer in 2010. Een keer extra, omdat we naar een andere drukker gingen, SMIC, die veel IVN-afdelingsbladen drukt. De Gentiaan verschijnt vanaf januari 2011 met 12 kleurenpagina's. In november verscheen het proefexemplaar.

Peter Polter en Kees de Rooij bezochten namens de redactie het coördinatoren-overleg met het bestuur.

Jos verzorgde de distributie en de Gentiaan werd bezorgd door Truida Hooisma en Frans Bomer in Eibergen en door John en Anke Hollink in Neede. Annie Venderbosch bezorgde in Lichtenvoorde en Theo Brockötter in Groenlo. Monique Molendijk bezorgde de Gentiaan in Beltrum.

Piet en Diny Schadee zorgden voor de postverzending van de Gentiaan aan omliggende afdelingen en bezorgden het blad bij nieuwe leden.

Marja Hoffmann

Werkgroep Jeugd

De jeugdgroep startte het jaar 2010 met 25 leden. Begin volgend jaar blijven er hoogst waarschijnlijk 16 leden over. Veel kinderen verlaten de groep als ze naar het middelbaar onderwijs gaan.

Aan het begin van het jaar heeft Monique Molendijk het coördinatorschap van Els Hendriks overgenomen. Louise Maarse-Klein Gebbink heeft de gidsencursus gevolgd, vervolgens een tijd meegedraaid bij de jeugd en versterkt sinds november de leiding. Jeugdlid Mirthe Lansink draait sinds september mee in de leiding, zo hopen we haar als jeugdig IVN-lid te behouden. Thea Kleine Punte heeft in december aangegeven uit de leiding te willen stappen.

In 2010 hebben we 4 ochtenden in de Kruidenhof georganiseerd. De volgende thema's kwamen aan bod: werken met de bloemenpers, natuur onder de microscoop en uilenballen uitpluizen, vogels kijken en luisteren en een ochtend over bijen. Vanwege de weersomstandigheden hebben we de jaarlijkse kerstknutselochtend verplaatst naar het AOC in Borculo. Er is een excursie naar het Lieveveld, thema insecten, een avondexcursie naar Neede, thema vleermuizen en een excursie naar Rouwmaat in Groenlo met als thema recycling geweest. We hebben in het Lieveveld aan natuuronderhoud gedaan en we hebben ook meegedaan aan de landelijke natuurwerkdag. De bestemming van het jaarlijkse uitje was dit keer camping Falkenburg in Beltrum. De camping beschikt over een grote vijver, waar we activiteiten rondom het water hebben georganiseerd. Alle activiteiten zijn goed verlopen. We hebben een leuke en gezellige groep kinderen, die goed gemotiveerd zijn en het leuk vinden om zelf bezig te zijn.

Twee cursisten van de gidsencursus hebben dit jaar stage gelopen. Cursist Kevin Collins beviel zo goed, dat we hem nog een keer gevraagd hebben voor een activiteit. We hebben in december de eerste maatschappelijke stagiair mogen verwelkomen van het Staring College uit Borculo. De stagiair, Wierd Maarse, is ex-jeugdlid en heeft tijdens de kerstochtend hand- en spandiensten verleend en gezorgd voor de koffie, thee en chocolademelk.

In het kader van promotie, waren we vertegenwoordigd op het Lenteweekend in de Kruidenhof en het Needs Midwinterfestijn.

Onze aandachtspunten voor volgend jaar zijn het ledenaantal, de samenstelling van de leiding en het nieuwe programma.

We willen gerichter en actiever de nieuwe folder met het jaarprogramma gaan verspreiden. Dit kan via de huidige jeugdleden, tijdens het Lenteweekend en door het benaderen van kinderen, die komend jaar op excursie komen in de Kruidenhof. Zo hopen we nieuwe jeugdleden aan te trekken.

Op dit moment is er ruim voldoende leiding. Of dit zo blijft is nog afwachten, daarom zijn we erg blij dat Louise en Mirthe de leiding zijn komen versterken. Zij brengen nieuwe ideeën in. Daarnaast kunnen we terugvallen op de kennis en ervaring van de oude leiding. Het resultaat is het nieuwe programma voor 2011.

Monique Molendijk

Werkgroep Promotie

De werkgroep promotie werd gecoördineerd door Ben ter Braak. Bij de afzonderlijke activiteiten werden verschillende leden ingezet. Voor hun grote inzet worden allen hartelijk bedankt.

Een overzicht van onze activiteiten in 2010:

April: Deelname aan de lentefair van de Kruidenhof in Eibergen. Grote opkomst en veel belangstelling. Met name voor de voor de jeugd georganiseerde doe-activiteiten. Er hebben zich hierdoor enkele nieuwe leden aangemeld.

Juni: De jaarlijkse busreis was met een deelname van 36 personen weer een groot succes. Dit jaar reden we kris-kras over smalle landweggetjes langs en over het riviertje de Berkel. Ditmaal helemaal naar de bron bij Billerbeck.

December: Deelname aan de winterfair in Neede. Ook hier weer een grote opkomst. Iets minder belangstelling door de ongunstige plaats van onze stand. Hierbij heeft naast de gebruikelijke inzet van volwassen vrijwilligers ook de inzet van de jeugd een grote bijdrage geleverd aan de verkoop van artikelen maar vooral ook aan de aanmelding van een aantal nieuwe leden.

Ben ter Braak

Werkgroep Vleermuizen

Bert Niessink, de coördinator van de vleermuiswerkgroep, is halverwege het jaar teruggetreden om persoonlijke redenen. Voor de werkgroepleden was dit aanleiding om enkele extra bijeenkomsten te plannen om met elkaar te bespreken hoe we de vleermuiswerkgroep in stand kunnen houden en wat binnen onze mogelijkheden ligt.

We waren het met elkaar eens dat we zo snel mogelijk een nieuwe coördinator moesten vinden om de contacten met het IVN te onderhouden d.m.v. het bijwonen van de vergaderingen. Anke Hollink, al een poos de tweede persoon naast Bert, is de nieuwe coördinator van de werkgroep, terwijl Erika Ordeman de tweede coördinator is geworden.

De leden van de werkgroep zijn: Els Hendrix, Arie Kornegoor, Auke Hoekstra, Ronald Boomkamp, Erika Ordeman, Anke Hollink.

Bertus Sessink doet vleermuis-afhandelingen in Winterswijk, hij is officieel geen lid van onze werkgroep maar krijgt wel een uitnodiging voor bijeenkomsten, studiedagen etc. Hij bepaalt zelf welke hij wenst bij te wonen.

In juni 2010 heeft een groep cursisten het IVN-gidsendiploma ontvangen. Eén van hen, Kevin Collins, is lid van de vleermuiswerkgroep geworden. We zijn erg blij met zijn "toetreding" en inmiddels kunnen we concluderen dat Kevin een hele fijne aanwinst is met de inbreng van goede ideeën .

Activiteiten:

20 april: Theorieavond gidsencursus in de bibliotheek, tevens rondleiding op de expositie.

24 april: Buitenexcursie naar Huize de Kamp voor de gidsencursus. Veel vleermuizen gespot.

7 mei: Wandelexcursie camping 't Klumpke, zoals elk jaar veel deelnemers, vooral kinderen.

11 juni: Wandelexcursie op en rond de Kruidenhof in Eibergen.

- 28 juni: "Klachtenafhandeling" aan de Munsterdijk te Neede. Geteld 160 dwergen bij het verlaten van de slaapplek. Resultaat van dit bezoek: de vleermuizen mogen blijven. Bewoners zijn overtuigd van het nut van vleermuizen.
- 16 juli: Fietsexcursie in de omgeving van het Vleer. Eerst een bezoek aan de expositie "Vleermuizen op zolder". Naast de vleermuizen ook aandacht voor de prachtige concerten van de boomkikker.
- 4 augustus: Wandelexcursie camping de Evertsman. Ook deze camping "doet het goed" evenals "t Klumpke", ook ongeveer 65 deelnemers.
- 14 augustus: Cursus kerktorentellingen in de bibliotheek te Neede voor de werkgroepleden. Na een geweldig enthousiaste uiteenzetting van het theoriegedeelte door Henriette van der Loo, bezoeken we na de lunch de kerktoren van de Hervormde kerk in Neede. We beklimmen met zaklamp en overige noodzakelijke attributen de toren en leren de aanwezigheid van de vleermuizen herkennen. Het is de bedoeling dat dit een jaarlijks terugkerende activiteit van onze werkgroep gaat worden, ingaande 2011 (landelijk, zicht houden op soort en aantallen).
- 27 augustus: Dit was wel de meest teleurstellende avond van dit seizoen. Het is de Europese nacht van de vleermuis. Dit keer willen we als werkgroep groots uitpakken. Kevin heeft een fraaie PowerPoint presentatie voorbereid en alle gidsen zijn aanwezig. Helaas komen er geen belangstellenden op af. Waarschijnlijk is het slechte weer hier debet aan.
- 1 oktober: Ontvangen we de jeugd van onze eigen afdeling. Eindelijk kan Kevin zijn presentatie geven, met succes! Daarna volgt een bezoek aan de expositie en na een korte pauze vertrekken we naar Huize de Kamp, waar vooral de watervleermuis zijn vang- en vliegkunsten vertoonde.
- 30 oktober: Wandeling "Nacht van de nacht", waar we ook aandacht besteden aan de nachtdieren w.o. de vleermuizen. De weersomstandigheden zijn gunstig, toch spot de batdetector slechts 1 vleermuis.
- 29 november: Kennismaking vleermuizenwerkgroep met de stichting Bomen Berkelland met als doel te gaan samenwerken om onnodige bomenkap in vleermuisgebieden te voorkomen (ontvangst in de bibliotheek Neede).
- 10-11 en 12 december: Samen met de Stichting Vleermuizendorp Neede hebben we als werkgroep deelgenomen aan het Needs Midwinter festijn. Doel is de bezoekers informatie te geven over de vleermuis. Tevens hebben we getracht te inventariseren waar zich in Berkelland vleermuiskolonies bevinden.

Bij diverse mensen hebben we op verzoek voorlichting gegeven over de vleermuizen die in of rond de woning aanwezig waren en hopelijk nog zijn. Bij verschillende mensen mochten de vleermuizen na de nodige aanpassingen blijven. Bij andere bewoners waren ze niet zo welkom. In enkele gevallen waren de vleermuizen bij een (her)telling "gevlogen"..... Naast nuttig zijn ze ook nog slim!

We gaan ook in 2011 als werkgroep ons uiterste best doen de vleermuis-activiteiten voor de deelnemers leerzaam en interessant te maken, maar ook hier blijven we weer afhankelijk van de medewerking van de vleermuizen zelf.

Anke Hollink.

Werkgroep Cursussen

In 2010 werd een begin gemaakt met het verzorgen van korte cursussen. De eerste cursus had als thema 'Het lezen van het Landschap' en was gepland voor eind oktober van dit jaar.

Helaas waren er een aantal haperingen met het opstarten en uiteindelijk bleef het aantal aanmeldingen lager dan het minimum gestelde. Gevolg hiervan was dat we uiteindelijk besloten om de cursus te annuleren.

Inmiddels zijn er nieuwe data vastgesteld en gaat de cursus, ongeacht het aantal geïnteresseerden, in het voorjaar van 2011 van start.

Erika Ordelman

Werkgroep Landschapsbeheer

De werkgroep Landschapsbeheer bestaat uit 40 personen. Frans Baks is de coördinator. Johnny Hollink treedt op als vervanger.

Van oktober tot en met april is iedere eerste zaterdag van de maand van 9.00 tot 12.00 uur de vaste werkdag. Tussendoor wordt door de week het werk afgemaakt op afspraak.

De volgende werkzaamheden zijn in het jaar 2010 verricht door de werkgroepleden:

- Wilgen knotten:
  - op De Maat, de Mors, Kooweide en Roetgerinkpad in Eibergen,
  - aan de Horstweg en de Schaghorstweg in Gelselaar,
  - aan de Hulshofweg en Lintveldseweg in Ruurlo.
- Onderhoud van:
  - Het geologisch Natuurpad op de Needse Berg,
  - Het Diaconiebos in Eibergen,
  - De houtwal/afrastering van de Kruidenhof in Eibergen.
- Deelname aan:
  - De Gelderse werkdag in Doornenburg,
  - De Natuurwerkdag op het Needse Achterveld in samenwerking met Staatsbosbeheer.

Alle medewerkers hartelijk bedankt voor hun inzet en enthousiasme.

Werkgroep Thema-avonden

Op 6 oktober 2010 is de werkgroep Thema-avonden voor het eerst bij elkaar gekomen. Na een vruchtbare brainstormsessie is afgesproken om op 18 oktober opnieuw bijeen te komen. Gelet op de wensen van het bestuur is afgesproken dat er zowel in Neede, Eibergen, Groenlo, Lichtenvoorde en Winterswijk thema-avonden zullen worden gehouden, zo mogelijk twee in iedere plaats. Deze avonden vinden plaats in het Natuurhûs in Neede, de Huve in Eibergen, Het Stadsmuseum in Groenlo, de Huusker in Winterswijk en op ene nog nader af te spreken plaats in Lichtenvoorde. De thema-avonden sluiten aan op voorafgaande wandelingen en fietstochten en mogelijk binnen onze afdeling te geven korte cursussen.

In de maanden juli, augustus en december worden geen thema-avonden gehouden.

Een aantal huishoudelijke zaken zijn vastgelegd waaronder de vergoeding voor sprekers/presentatoren, de kosten voor huur van locaties enz. Voorafgaand is al een begroting (noodgedwongen een ruwe schatting) voor 2011 gezonden aan de penningmeester.

Op 18 november is een derde bijeenkomst van de werkgroep belegd. Hierbij zijn met name de puntjes op de 'i' gezet voor de eerste thema-avond die op 29 november werd gehouden in het Natuurhûs in Neede. Deze eerste thema-avond mag, gelet op de presentatie met als onderwerp 'Bomen' en de opkomst (18 personen) een succes worden genoemd. Met het oog op de verdere invulling van de thema-avonden kwam de werkgroep op 17 december voor het laatst in 2010 bijeen. De planning voor 2011 is tijdens die avond besproken.

Gijs Verkerk

Werkgroep Website

Na een aantal gesprekken met stagiairs van de gidsencursus heeft de webmaster een voorstel voor verbetering van de website gemaakt. Dit voorstel is tijdens een vergadering van het bestuur met de coördinatoren goedgekeurd. Vervolgens zijn de voorstellen in samenwerking met de landelijke webmaster gerealiseerd. Belangrijk blijft dat de verschillende werkgroepen actuele kopij aanleveren bij de webmaster. In het belang van de continuïteit heeft Peter Polter zich bereid verklaard als plaatsvervangend webmaster op te treden.

Gidsencursus

Het hoogtepunt van 2010 was het afronden van de gidsencursus op 19 juni 2010! Toen hebben 16 nieuwe gidsen hun gidsendiploma gehaald. Het was een feestelijke bijeenkomst in het Natuurhûs in Neede. De nieuwe gidsen vormen een grote aanwinst voor onze afdeling, weer een groep actieve nieuwe leden erbij! De net gediplomeerde gidsen zijn al actief geworden binnen de werkgroepen van onze afdeling (en dan staan ze nog niet eens allemaal genoemd). We hebben op een plezierige wijze samengewerkt met de IVN-afdeling Noord-Midden-Achterhoek. In september heeft de werkgroep gidsencursus de afgelopen anderhalf jaar gidsencursus geëvalueerd en lering getrokken uit de gang van zaken, zodat we een aantal dingen de volgende keer anders en beter kunnen inrichten.

De cursus blijft een bron van enthousiasme, inspiratie en activiteit voor de afdeling. De wens is uitgesproken om over enkele jaren weer een gidsencursus te organiseren. Alle werkgroepleden worden bedankt voor hun inzet en we hopen de volgende maal weer een beroep op hen te kunnen doen.

Gertrude Bomer

Tenslotte

Op 31 december 2010 had de IVN-afdeling Oost-Achterhoek 124 leden (waarvan 3 ereleden en 10 huisgenootleden), 16 jeugdleden en 16 donateurs.

Op 31 december 2009 bedroegen de aantallen respectievelijk: 115 (waarvan 3 ereleden en 10 huisgenootleden), 25 jeugdleden en 16 donateurs.

De contributie voor leden bedroeg in het verslagjaar € 17,50, voor huisgenoten € 11,--, voor jeugdleden € 8,-- en donateurs dienden minimaal € 11,-- bij te dragen.

Al met al was 2010 voor onze afdeling een voortvarend jaar, waar met voldoening op mag worden teruggezien!

januari 2011

Gertrude Bomer-van der Mheen, secretaris